

Welkom

Adrie Stoop

Inhoud presentatie

AS 6800 protocol 6801

1. Corrosie en kathodische bescherming
2. Meetfouten
3. Protocol 6801:
Meetwaarden → conclusies

Waarom kathodische bescherming

Schade door corrosie

1. Ontstaan van onveilige situaties, zoals instabiliteit of zelfs bezwijken van kadeconstructies of verzakkingen van leidingen.
2. Functionaliteit kadeconstructie, leidingen (niet hun functie kunnen uitvoeren).
3. Onveilige situaties voor mensen door gevaarlijke stoffen.
4. Negatieve invloed op de economische levensduur van objecten
(Totale schade 3,5% BNP = 17,5 Miljard Euro)
5. Milieuproblemen.
6. Productieverlies.
7. Wegvloeien van opgeslagen chemische producten.

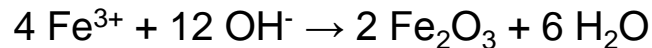
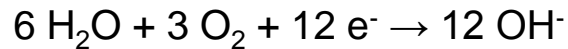
Corrosiesoorten

1. Galvanische corrosie / Contactcorrosie
2. Corrosie aan passiverende metalen
3. Putvormige corrosie
4. Spleetcorrosie
5. Spanningscorrosie
6. Corrosie onder deklagen
7. Waterstof verbrossing
8. Exfoliatie / Interkristallijne corrosie
9. Sulfaatreducerende corrosie (MIC)
10. Erosiecorrosie
11. Vermoeiingscorrosie
12. Zwerfstroom corrosie, DC of AC corrosie

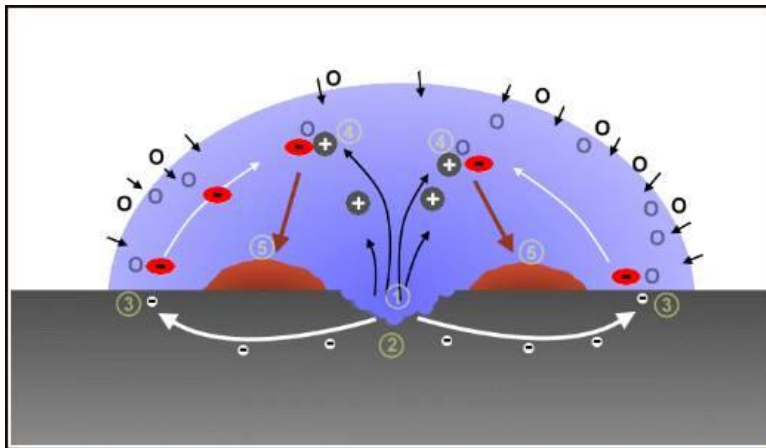
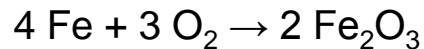

Het corrosieproces

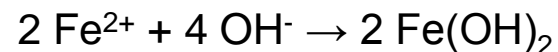
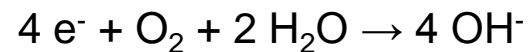
Zuurstofcorrosie:

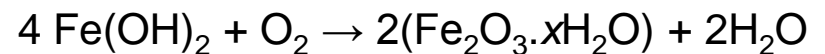
Deze halfreacties leveren samen:

Maar ook:

Vervolgens:

Corrosie is een scheikundige reactie waarbij de metalen worden aangetast en roestproducten vormen.

Corrosie van ijzer

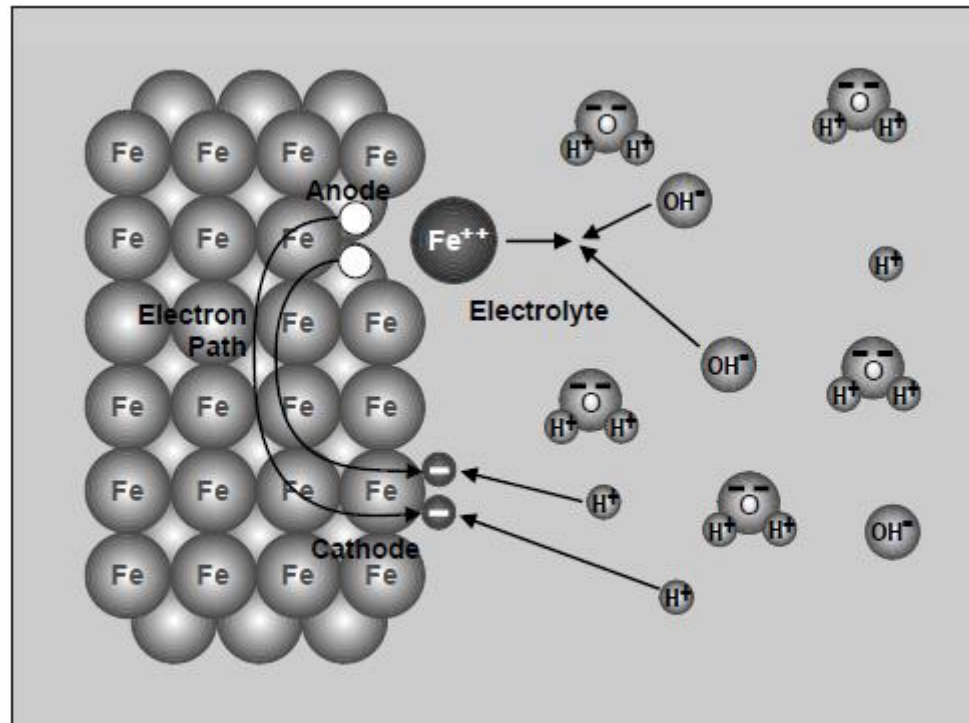
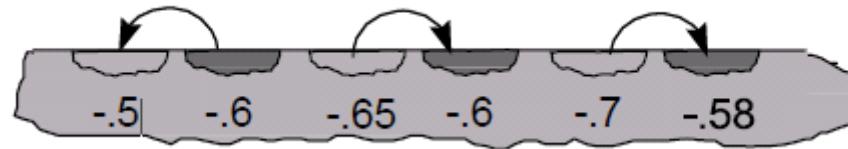

Figure 1-12: Iron Corrosion Cell

Corrosieproces

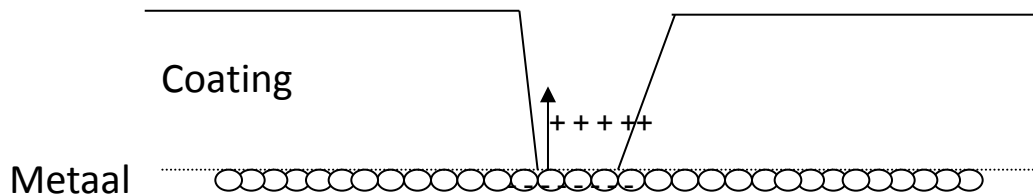
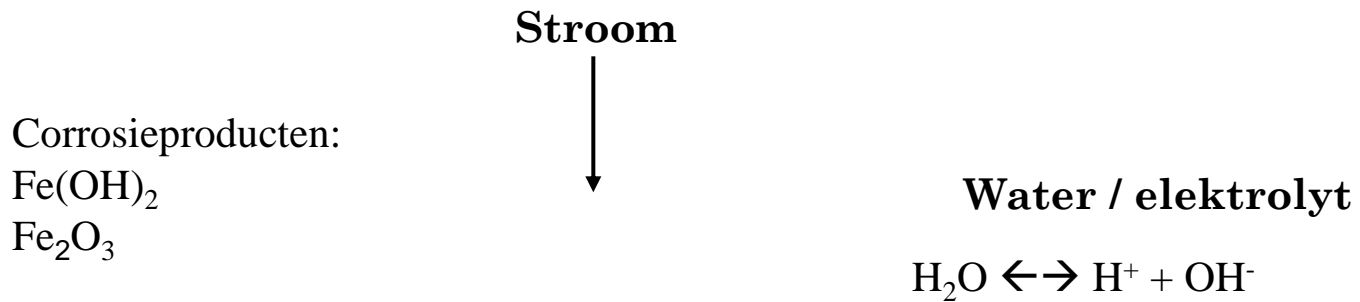
AS 6800 protocol 6801

Kathodische bescherming

Een methode om corrosie van een metaal te voorkomen door dit tot kathode van de elektrochemische cel te maken

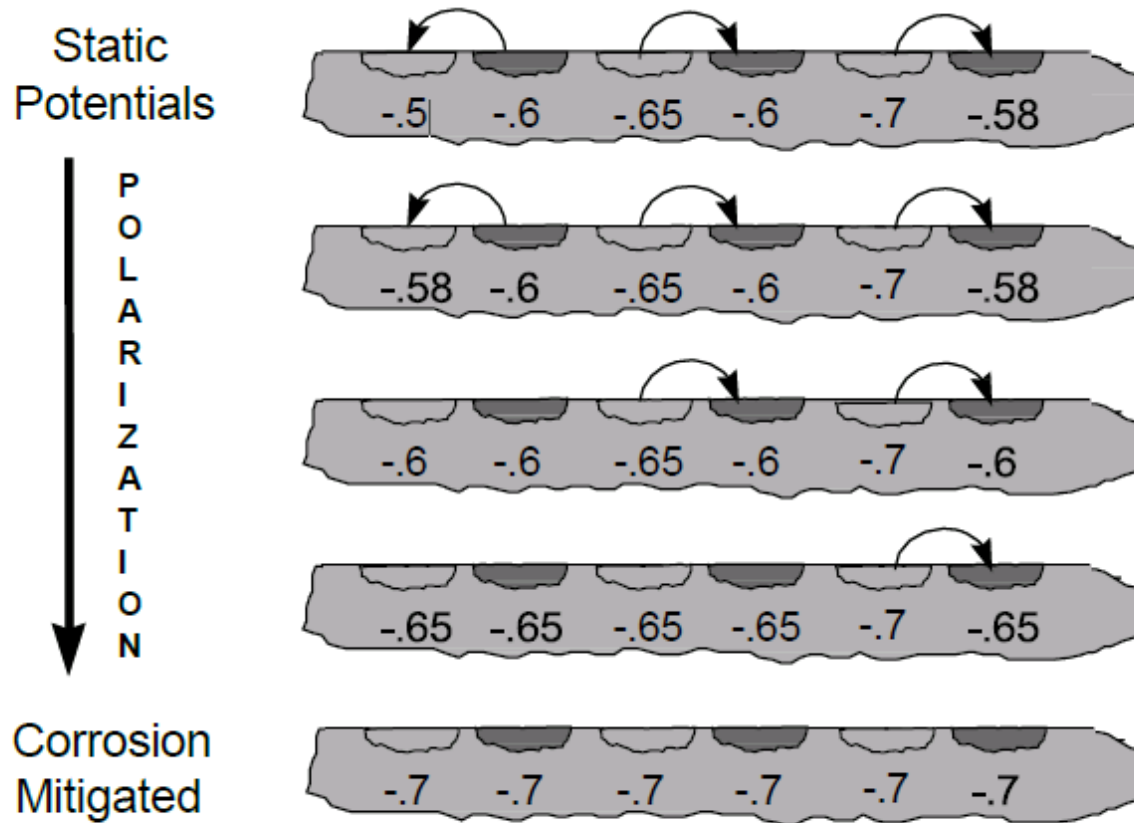

Illustratie werking KB

Kathodisch maken

Figure 1.11 Polarization of a Structure

Polarisatie

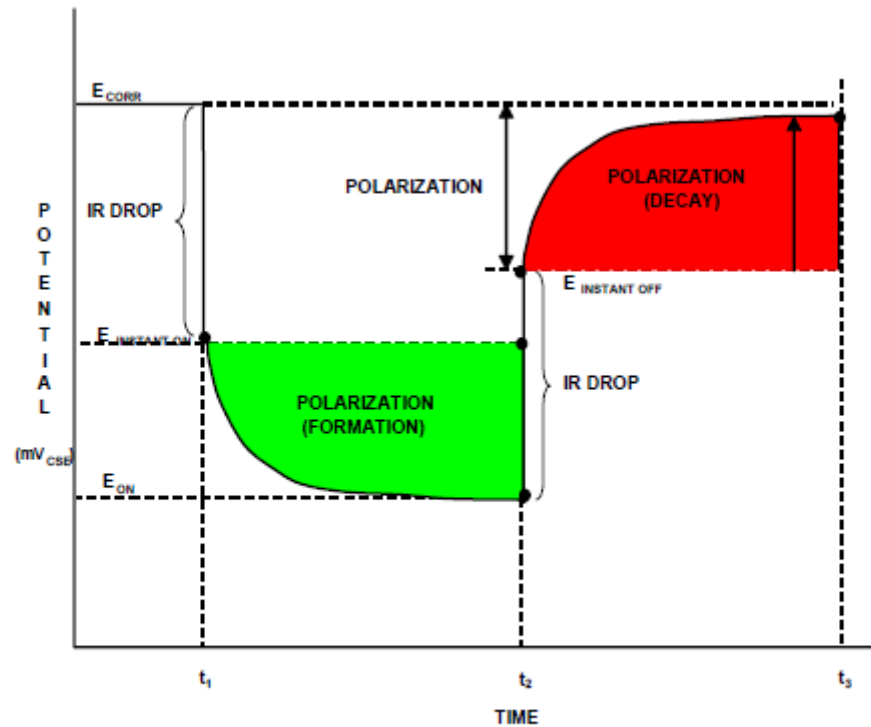

Figure 5-30: Potential versus Time Plot for Determining Polarization Potential Shift

Kathodische bescherming

Techniek waarmee, op plaatsen waar bijvoorbeeld de coating faalt, een veelal betrouwbare bescherming tegen corrosie kan worden verkregen. Dit door het potentiaal van het metaal zover negatief te maken dat het in oplossing gaan van positieve metaalionen niet meer mogelijk is.

De stroom hiervoor nodig kan worden verkregen uit:

- * Opofferingsanoden (galvanische anoden)
- * Opedrukte stroom (gelijkrichters)

Kathodische bescherming

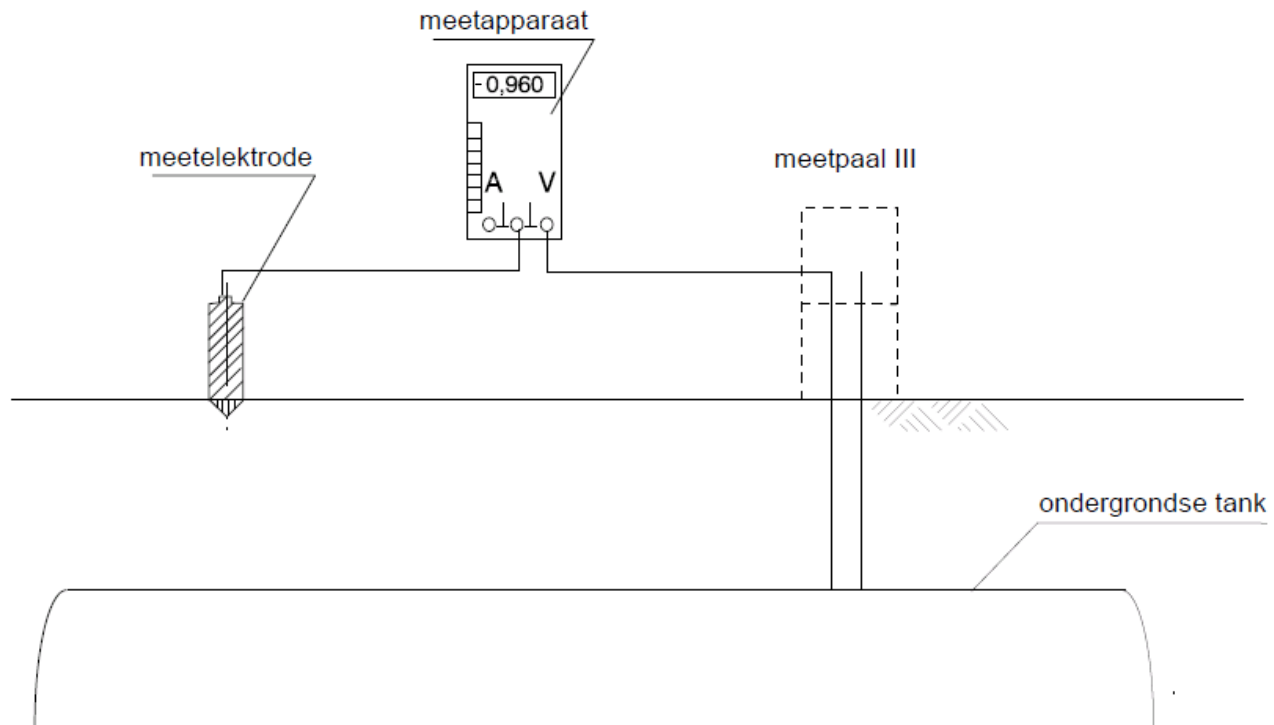
Een methode om corrosie van een metaal te voorkomen door dit tot kathode van de elektrochemische cel te maken

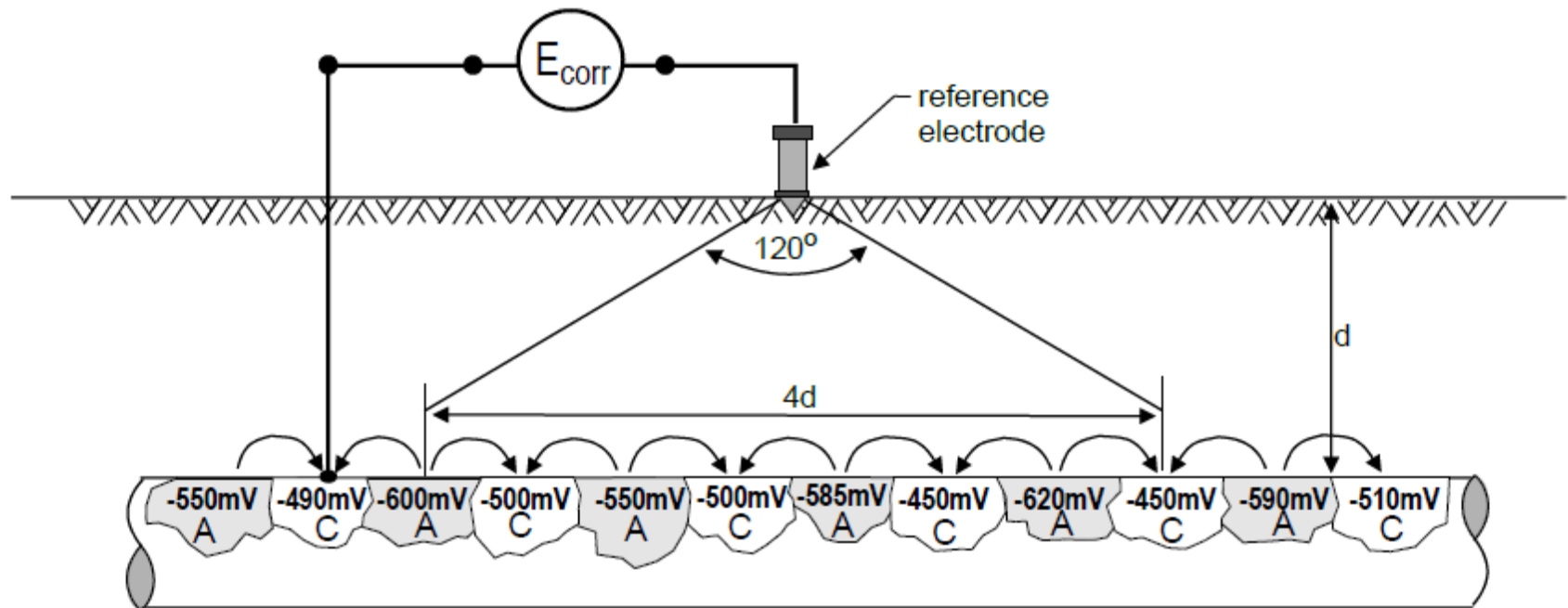
Meten en meetapparatuur

Meten van de potentiaal

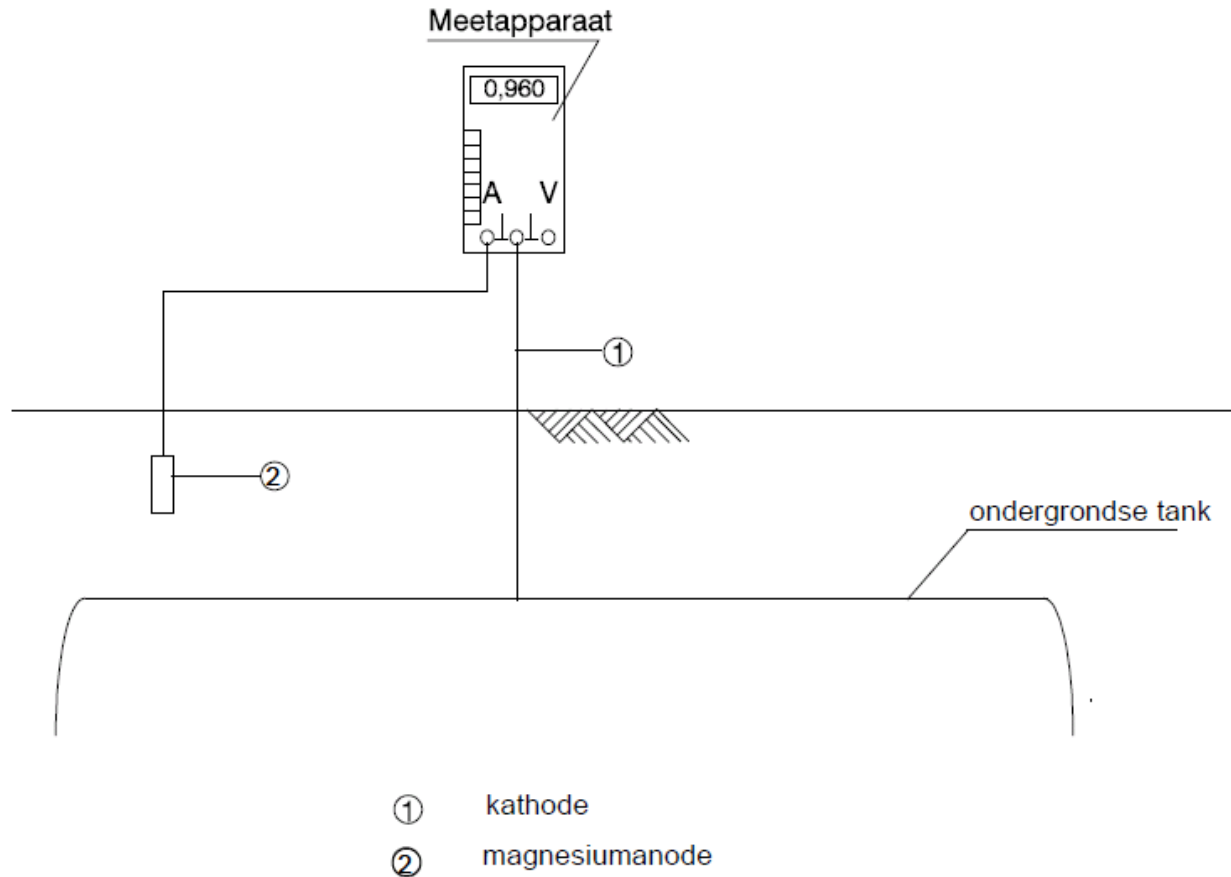

Figuur 1: Principeschema potentiaalmeting.

Potentiaalmetingen

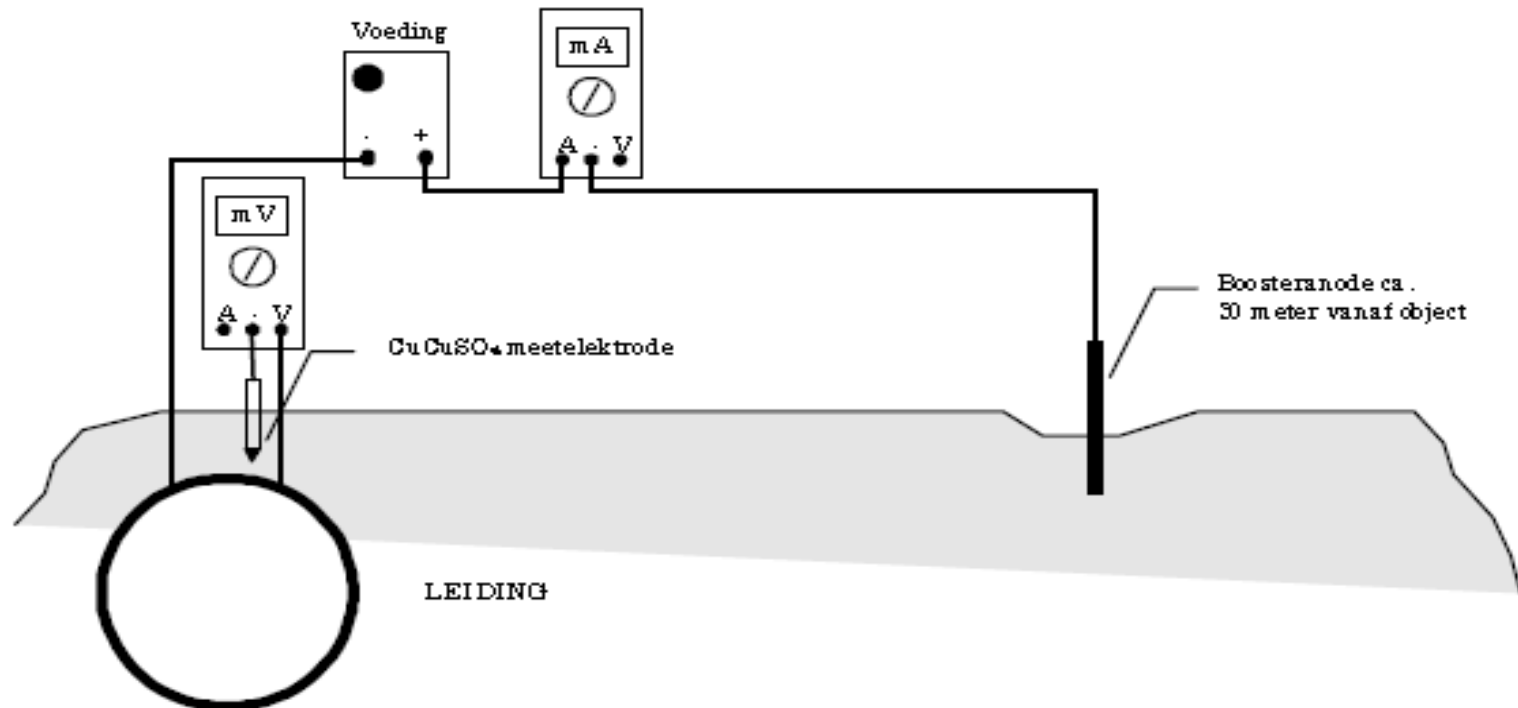

Meten van de stroom

Figuur 2: Principeschema stroommeting.

Stroom opdrukproef

Klemverbinding niet op een losse delen plaatsen (goed contact !)

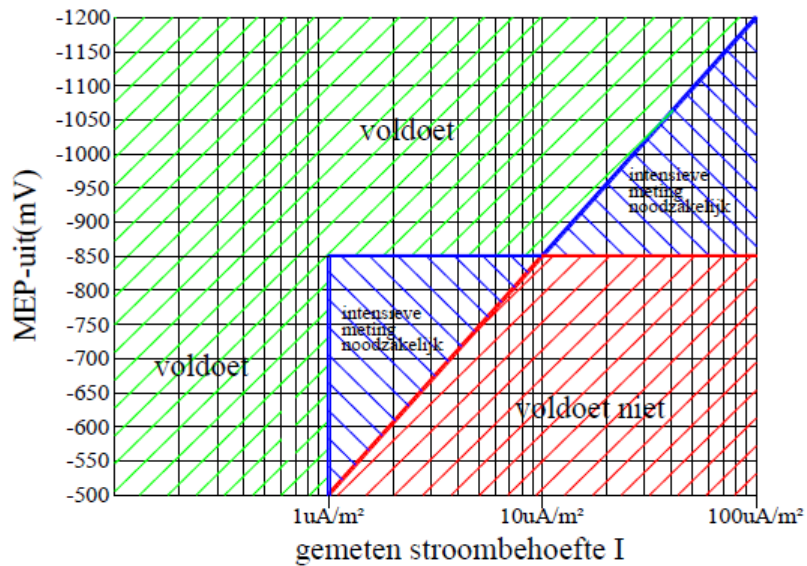
Klemverbindingen rechtstreeks op het object aansluiten

Gebruik een aparte aansluiting voor potentiaal- en stroomverbinding

Figuur 1 Aansluitschema stroom opdrukproef

Beoordeling

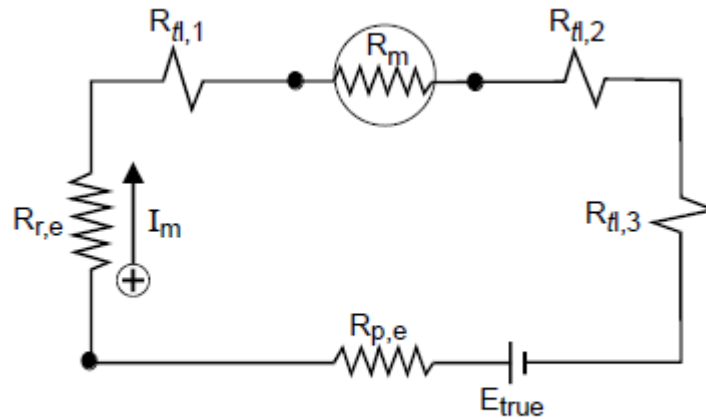

Grafiek 1. Toetsingscriteria functioneren KB bij MEP-uit

CONDITIE VAN DE UITWENDIGE BEKLEDING (OP STAAL)

Bekleding goed			Bekleding fout / nader onderzoek		
∞	1MΩ·m ²	500kΩ·m ²	200kΩ·m ²	25kΩ·m ²	10kΩ·m ²
zeer goed	goed	voldoende	matig	slecht	zeer slecht
Isolatieweerstanden van de bekleding kΩ·m ²					

Meetcircuit

where:

R_m = voltmeter input resistance

R_{tl} = test lead resistance

$R_{p,e}$ = pipe-to-earth resistance

$R_{r,e}$ = reference-to-earth resistance

I_m = meter current

$E_{true} = E_p - E_{ref}$
but E_{ref} is assumed to be zero

Figure 5-5: Electrical Schematic of the Pipe-to-Soil Measurement Circuit

Afleiding formule meetfout

$$V_m = E_{true} - V_{circ}$$

then: Divide both sides by E_{true}

$$\frac{V_m}{E_{true}} = \frac{E_{true} - V_{circ}}{E_{true}}$$

but: $E_{true} = I_m R_t$ and $V_{circ} = I_m R_{circ}$

and after substitution:

$$\frac{V_m}{E_{true}} = \frac{I_m (R_t - R_{circ})}{I_m (R_t)}$$

and: $R_t - R_{circ} = R_m$

$$\frac{V_m}{E_{true}} = \frac{R_m}{R_t}$$

Meetfout ingangsweerstand multimeter

Gemeten potentiaal bij verschillende ingangsweerstanden van de multimeter (30 m ² - tank 10 m ³)							
	R _m	Ω	10.000.000	5.000.000	2.000.000	1.000.000	500.000
R _t		Ω	10.034.333	5.034.333	2.034.333	1.034.333	534.333
E _{true}		mV	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
V _{gemeten}		mV	-997	-993	-983	-967	-936

- **Spanningsmeter:**
De spanningsmeter moet een ingangsweerstand hebben van tenminste 1 MΩ en de relatieve onnauwkeurigheid moet kleiner zijn dan 1% van elke meetwaarde.
- **Stroommeter:**
De stroommeter moet een geringe inwendige weerstand hebben, waarbij de spanning over de meter minder is dan 10 mV en de relatieve onnauwkeurigheid kleiner is dan 1% van elke meetwaarde.

Meetfout ingangsweerstand multimeter

Gemeten potentiaal bij verschillende ingangsweerstanden van de multimeter (5 m ²)							
	R_m	Ω	10.000.000	5.000.000	2.000.000	1.000.000	100.000.000
	R_t	Ω	10.200.000	5.200.000	2.200.000	1.200.000	100.200.000
	E_{true}	mV	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
	$V_{gemeten}$	mV	-980	-962	-909	-833	-998

Meetfout

Potentiaalval meetelektrode

Potentiaal over een meetelektrode bij 1 μA						
R_{el}	Ω	500	1.000	2.000	5.000	10.000
V_{el}	mV	0,5	1	2	5	10

- ***CuCuSO₄-referentiecel:***

De CuCuSO₄ referentiecel moet een elektromotorische kracht hebben van 109 mV. t.o.v. AgAgCl, met een toegestane tolerantie van ± 8 mV.

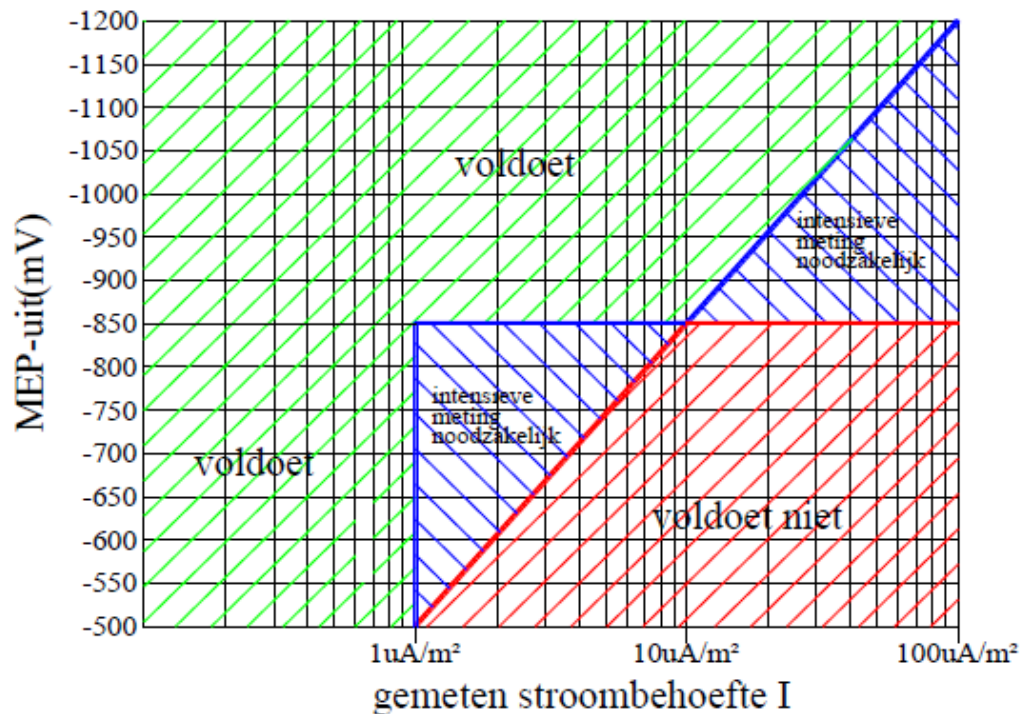
Het koper van de elektrode mag niet zijn aangetast. De oplossing met CuCuSO₄ moet verzadigd zijn en zichtbare kristallen bevatten (min. 20 g kristallen op 100 cc water). De inwendige weerstand mag niet hoger zijn dan 5000 Ω .

Meetfouten

- Lagere ingangsweerstand voltmeter → grotere fouten
- Goede coating → grotere meetfouten
- Korte leidingdelen → grotere meetfouten
- Kleinere schaal ampèremeter → hogere weerstand en dus meer spanningsval over de meter
- Controleer de meetelektrode, maak eventueel de grond nat

Meetresultaten

Epoxy tank			30	m ²
Potentialen	-875	-880	-885	mV
Stroom			0,250	mA
Stroomdichtheid			8,3	μA/m ²

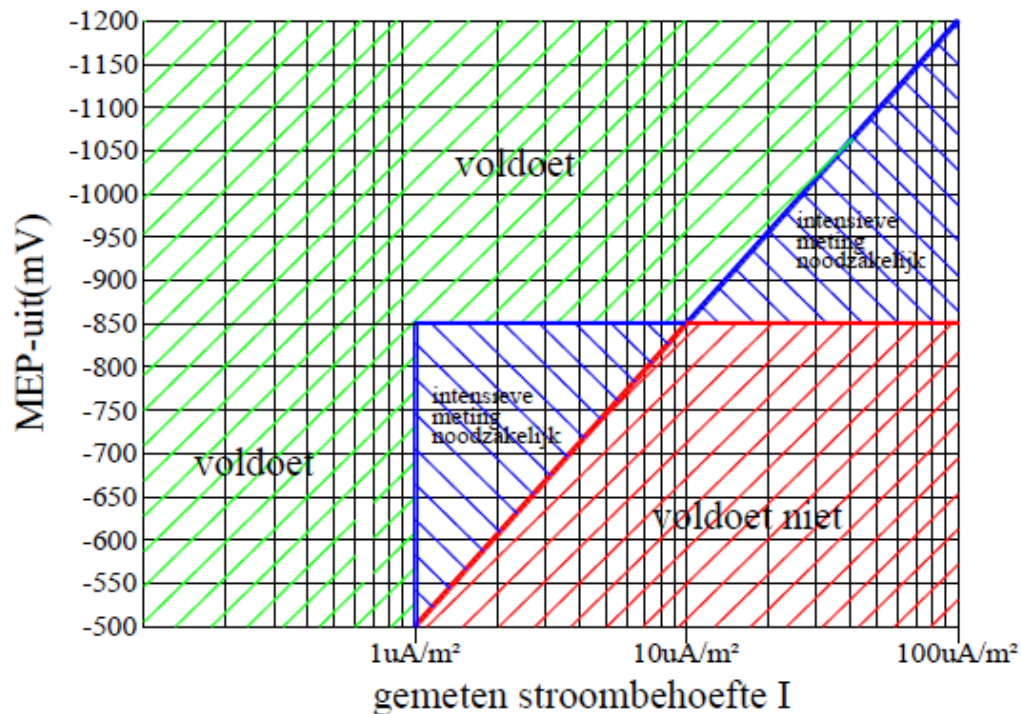

Grafiek 1. Toetsingscriteria functioneren KB bij MEP-uit

Meetresultaten

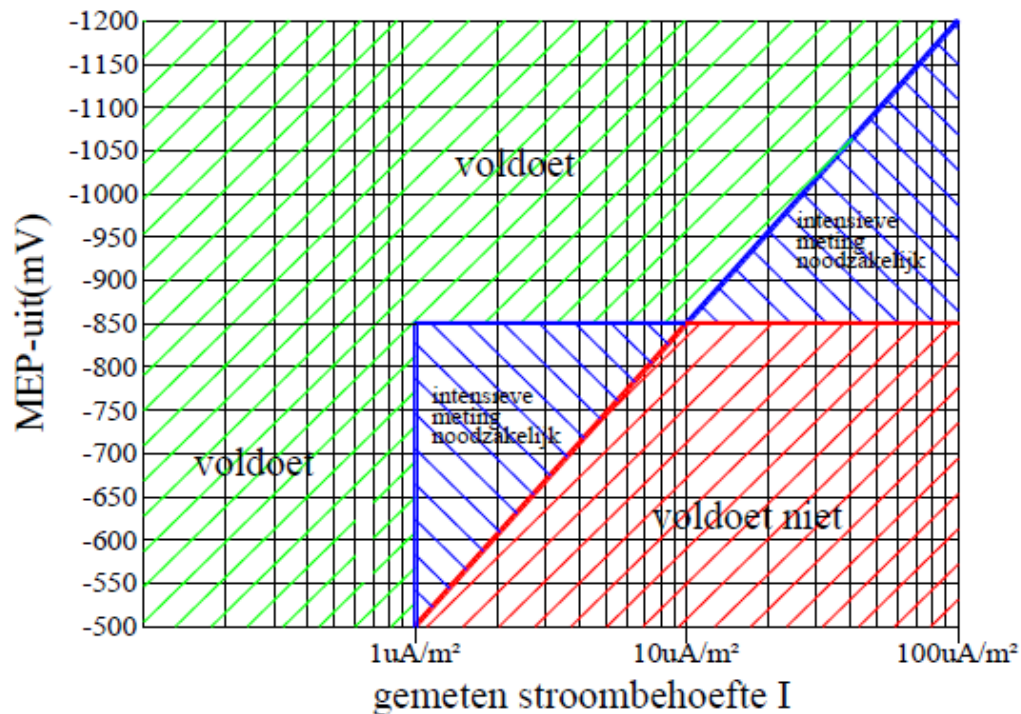
Epoxy tank			30	m ²
Potentialen	-1075	-1.070	-1065	mV
Stroom			0,250	mA
Stroomdichtheid			8,3	μA/m ²

Grafiek 1. Toetsingscriteria functioneren KB bij MEP-uit

Meetresultaten

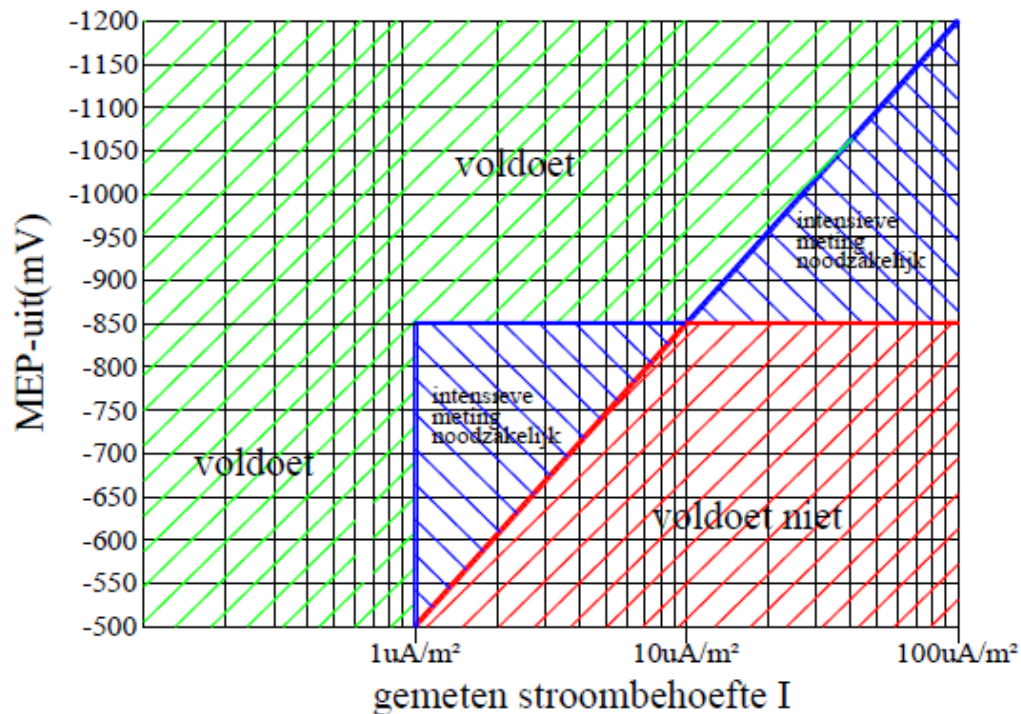
Bitummen tank			30	m ²
Potentialen	-625	-620	-622	mV
Stroom			0,025	mA
Stroomdichtheid			0,8	μA/m ²

Grafiek 1. Toetsingscriteria functioneren KB bij MEP-uit

Meetresultaten

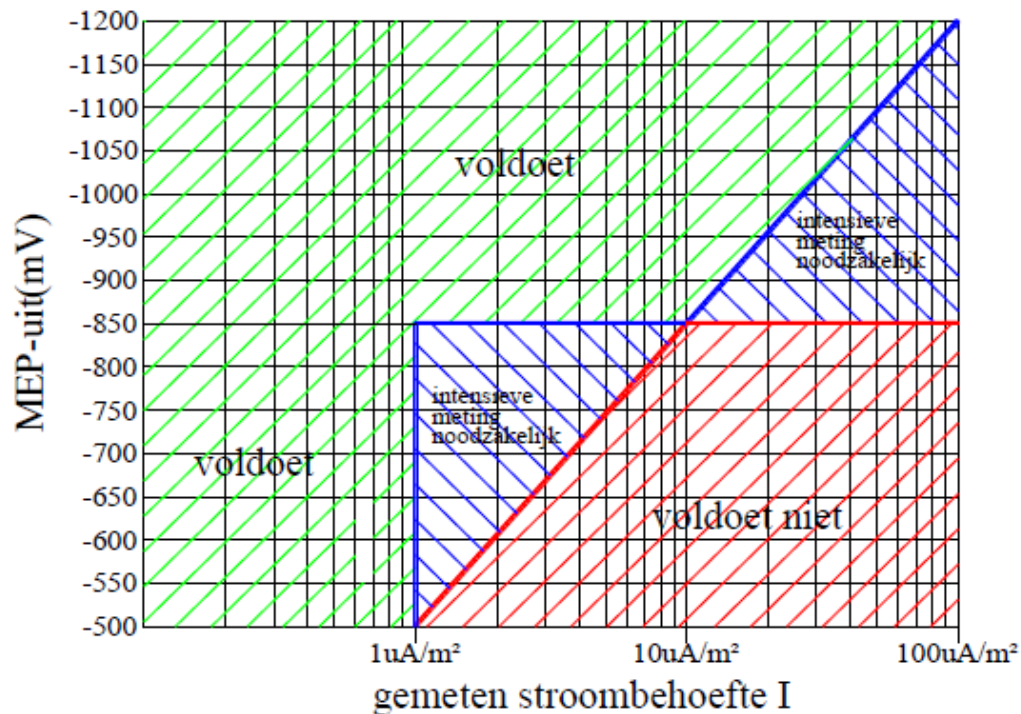
Bitummen tank			30	m ²
Potentialen	-722	-735	-732	mV
Stroom			0,050	mA
Stroomdichtheid			1,7	μA/m ²

Grafiek 1. Toetsingscriteria functioneren KB bij MEP-uit

Meetresultaten

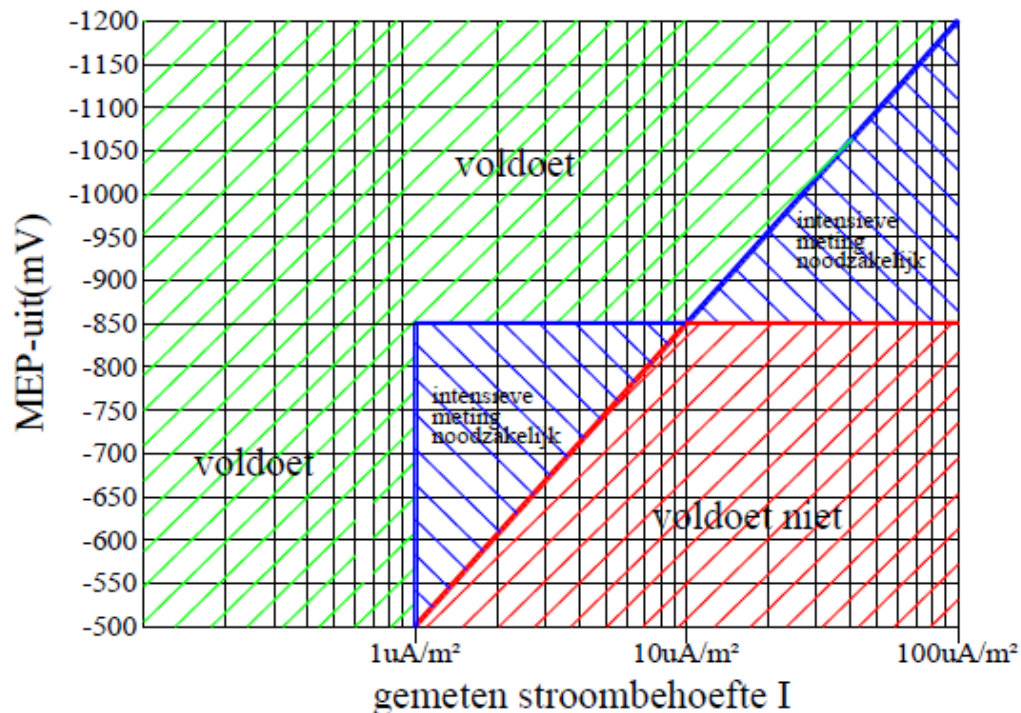
Bitummen tank			30	m ²
Potentialen	-865	-870	-868	mV
Stroom			0,500	mA
Stroomdichtheid			16,7	μA/m ²

Grafiek 1. Toetsingscriteria functioneren KB bij MEP-uit

Meetresultaten

Bitummen tank			30	m ²
Potentialen	-725	-727	-732	mV
Stroom			0,200	mA
Stroomdichtheid			6,7	μA/m ²

Grafiek 1. Toetsingscriteria functioneren KB bij MEP-uit

VRAGEN ?